

СЕКЦІЯ 4. ШКІЛЬНА ОСВІТА

.....

SECTION 4. SCHOOL EDUCATION

Радкевич О. П.,

УДК 004.738.5:37.014.3

д-р пед. наук, старший дослідник,
головний науковий співробітник
відділу моніторингу та оцінювання
якості загальної середньої освіти,
Інститут педагогіки Національної академії
педагогічних наук України, м. Київ

**ЕЛЕКТРОННІ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНЮВАННЯ
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ**

У контексті підвищення вимог до професійної діяльності педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти актуалізується значущість використання електронних систем моніторингу та оцінювання, здатних відображати не лише результати навчання учнів, але й процесу викладання. Електронні системи моніторингу та оцінювання дають змогу використовувати об'єктивні, надійні та прозорі методи оцінювання, а також сприяють підвищенню ефективності та зручності його проведення. Сучасні підходи до оцінювання якості професійної діяльності вчителів значною мірою ґрунтуються на компетентнісному підході. Це означає, що оцінювання не повинно обмежуватися лише кількісними показниками, а має враховувати широкий спектр компетентностей, які містять знання, вміння, навички та якості педагогів. Електронні системи моніторингу та оцінювання можуть використовуватися для моніторингу різноманітних аспектів професійної діяльності, забезпечуючи більш глибоке та всебічне розуміння її ефективності. Оцінювання професійної діяльності відіграє ключову роль у забезпеченні ефективності освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти. Цей процес дає змогу визначити рівень професійної кваліфікації педагогів, ідентифікувати їхні сильні та слабкі сторони, а також спрямувати їх на шлях неперервного професійного розвитку.

Ураховуючи викладене пропонується розглянути такі електронні системи: ExamSoft, Schoology, Teachscape, Kahoot та Quizlet. Зокрема, електронна система

ExamSoft являє собою інноваційний інструмент для оцінювання педагогічної майстерності викладача, що дає змогу реалізувати комплексний та адаптивний підхід до процесу оцінювання загалом. Завдяки його застосуванню можливе суттєве підвищення ефективності оцінювання, забезпечення вищої справедливості та точності в оцінюванні компетентностей викладачів. Застосування ExamSoft [1] забезпечує стандартизований процес оцінювання, базований на ґрунтовно визначених критеріях. Платформа надає великий спектр оцінювальних методик, охоплюючи тестування, завдання, спостереження, самооцінювання та портфоліо, що дає змогу викладачам обирати найбільш підходящі методи, відповідно до їхніх освітніх потреб та цілей.

ExamSoft автоматизує численні процеси, пов'язані з оцінюванням, такі як розрахунок балів, генерацію звітів та надання зворотного зв'язку, звільняючи час викладачів для зосередження на організації ними процесу навчання. Використання алгоритмів машинного навчання дає змогу мінімізувати упередженість у процесі оцінювання, забезпечуючи оцінки, на основі реальних знань та компетентностей викладачів.

Надання детального зворотного зв'язку викладачам є ще однією перевагою ExamSoft, [1] сприяючи їхньому професійному зростанню та підвищенню ефективності професійної діяльності. Платформа також уможлиблює швидке створення та проведення онлайн-тестувань, надає доступ до детальної аналітики даних, що може допомогти у вдосконаленні методики викладання, а також забезпечує можливість зберігання та спільного використання навчальних матеріалів. Тобто, ExamSoft є інноваційним та ефективним засобом для оцінювання педагогічної майстерності викладачів закладів загальної середньої освіти для підвищення якості освітнього процесу.

Ефективною у здійсненні моніторингу та оцінювання професійної діяльності викладачів закладів загальної середньої освіти є електронний ресурс Schoology, що інтегрується з різноманітними навчальними інструментами та системами управління навчанням. Schoology охоплює різноманітні функції, значно розширюючи інструментарій викладачів для оцінювання навчальних досягнень [2]. Зазначимо, Schoology має вдосконалені аналітичні інструменти для оцінювання, які охоплюють створення різних типів завдань і тестів. Це дає змогу використовувати множинний вибір, вікторини, есе, проекти та портфоліо, автоматизуючи процес моніторингу та оцінювання результатів професійної діяльності викладачів. Такий підхід дає змогу викладачам оцінити рівень засвоєння матеріалу здобувачами

освіти, виявити потреби у додатковій підтримці та адаптувати навчальний процес. Платформа надає можливості для всебічного зворотного зв'язку, коментувань з метою надання конструктивних рекомендацій щодо вдосконалення освітнього процесу. Використання рубрик для оцінювання сприяє об'єктивності та прозорості, а також заохочує здобувачів освіти до самоаналізу та рефлексії [2]. Зазначимо, що аналітика доступна для вчителів, сприяє моніторингу власної ефективності та вдосконаленню методик викладання. Це дає змогу відслідковувати прогрес учнів, виявляти слабкі місця у навчанні та обґрунтовувати педагогічні рішення. Інструменти Schoology допомагають створити інклюзивне навчальне середовище, адаптуючи завдання для учнів з особливими освітніми потребами та організовуючи онлайн-дискусії. Такий підхід сприяє розвитку комунікаційних навичок та забезпечує ефективну інклюзивну співпрацю. Значущість Schoology свідчить про те, що вона є не лише освітньою системою для онлайн-навчання, але й потужним інструментом для оцінювання та розвитку педагогічної майстерності учителів. Через свої аналітичні можливості, Schoology сприяє підвищенню якості освітнього процесу, ефективній комунікації між вчителями та учнями, створенню диференційованого та інклюзивного освітнього середовища.

Розглянемо інший спеціалізований інструмент для оцінювання професійної діяльності вчителів, як Teachscape. Teachscape представляє собою платформу, створену з метою забезпечення комплексного та неупередженого оцінювання професійної діяльності викладачів закладів загальної середньої освіти. В основу Teachscape покладено три фундаментальні елементи: спостереження за діяльністю вчителя, самооцінювання вчителя та зворотний зв'язок від учнів. Зокрема, спостереження за діяльністю вчителя охоплює в себе оцінювання педагогічних навичок, таких як планування уроків, знання предмета, методи викладання, комунікацію з учнями та управління класом. Для цього використовуються такі інструменти: спостереження в режимі реального часу, записи уроків, детальні звіти з оцінками, відгуки про сильні та слабкі сторони, а також рекомендації щодо покращення. Зазначимо, що самооцінювання професійної діяльності вчителя охоплює анкети та шкали для самооцінювання, визначення сильних і слабких сторін, а також індивідуальні плани розвитку, які сприяють особистісному зростанню. Оцінювання особистих якостей, таких як відповідальність, пунктуальність, креативність та комунікабельність, також відіграє важливу роль. Зворотний зв'язок від учнів, зібраний через анонімні

опитування, дає змогу оцінити пояснення матеріалу, його доступність, справедливість, мотивацію та загальне враження від уроку. Це дає змогу отримати додатковий вимір для оцінювання професійної діяльності вчителів.

Переваги Teachscape полягають у забезпеченні об'єктивності через комплексний підхід, застосування різноманітних інструментів і методів оцінювання, включаючи анонімний зворотний зв'язок. Платформа сприяє професійному розвитку через індивідуальні плани розвитку та надає рекомендації щодо вдосконалення навчального процесу. Teachscape є важливим інструментом для вчителів, що дає змогу не тільки постійно вдосконалювати свої навички та знання, але й забезпечує об'єктивну та всебічну оцінку педагогічної майстерності, що сприяє стимулюванню професійного розвитку.

Електронні інструменти, такі як Quizlet та Kahoot, зосереджуються на інтерактивному навчанні та перевірці знань через ігрові елементи, що дає змогу оцінити цифрову компетентність вчителів. Застосування цих ресурсів дає змогу підвищити ефективність освітнього процесу, а також сприяє більш точному та об'єктивному оцінюванню учнівських досягнень. Зауважимо, що Quizlet дає можливість створювати тести та вікторини, що відкриває широкі перспективи для перевірки знань учнів з будь-якої теми. Платформа також дає змогу відстежувати результати та прогрес учнів, надаючи вчителям цінну інформацію для аналізу та корекції навчального процесу. Детальна статистика, яку надає Quizlet, сприяє ідентифікації сильних та слабких сторін учнів, дозволяючи вчителям адаптувати свої методики викладання для досягнення кращих результатів. Платформа пропонує величезну базу готових наборів карток з різноманітних предметів, що економить час вчителів та сприяє використанню якісних навчальних матеріалів. Можливість створення власних наборів карток дає змогу вчителям кастомізувати навчальний контент під конкретні потреби та рівень підготовки учнів. Ігрові режими, доступні на платформі, забезпечують залучення учнів та перетворюють процес навчання на захопливу діяльність. Важливо зазначити, що Quizlet також сприяє оцінюванню креативності та навичок викладання, надаючи вчителям інструменти для створення власних навчальних матеріалів. Це дає змогу педагогам проявити свою креативність та педагогічну майстерність, а також ефективно використовувати новітні технології в освітньому процесі. Оцінювання рівня залученості учнів через аналіз активності та зворотний зв'язок від учнів є ще однією перевагою застосування Quizlet.

Підсумовуючи, зазначимо, що електронні системи: ExamSoft, Schoology, Teachscape, Kahoot, Quizlet та інші є важливими інструментами моніторингу та

оцінювання професійної діяльності педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти. Платформи надають можливості для всебічного зворотного зв'язку, коментувань з метою надання конструктивних рекомендацій вчителям щодо вдосконалення освітнього процесу, моніторингу власної ефективності та вдосконалення методик викладання, а також стимулюють до неперервного професійного розвитку.

Список використаних джерел

1. Zheng, M., Bender, D. Evaluating outcomes of computer-based classroom testing: Student acceptance and impact on learning and exam performance. *Medical teacher*, 2019, vol. 41(1), pp.75-82 URL: <https://doi.org/10.1080/0142159X.2018.1441984> (дата звернення: 06.02.2024).

2. Pritasari, A. C., Jannah, A. N., & Puspitasari, A. D. Schoology as the e-learning system for the Covid-19 pandemic period. *CITRA: International Journal of Community service, Informatics, Technology, Research in education, Art and humanities*, 2021, 1(1), pp.13-27.

3. Kim, M., Hushman, G. and Stocz, M. Capturing Physical Education Teacher Performance: Considerations and Ethical Conducts for Teachscape and Other New Technologies in the Classroom. *KAHPERD Journal*, 2015, 53(1). URL: https://www.academia.edu/19691369/Capturing_Physical_Education_Teacher_Performance_Considerations_and_Ethical_Conducts_for_Teachscape_and_Other_New_Technologies_in_the_Classroom (дата звернення: 06.02.2024).

4. Wang, A.I. and Tahir, R., The effect of using Kahoot! for learning—A literature review. *Computers & Education*, 2020, vol.149, p.103818. URL: <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2020.103818> (дата звернення: 06.02.2024).

5. Setiawan, M.R. and Wiedarti, P., The effectiveness of Quizlet application towards students' motivation in learning vocabulary. *Studies in English Language and Education*, 2020, vol.7(1), pp.83-95. URL: <https://jurnal.usk.ac.id/SiELE/article/view/15359> (дата звернення: 06.02.2024).

